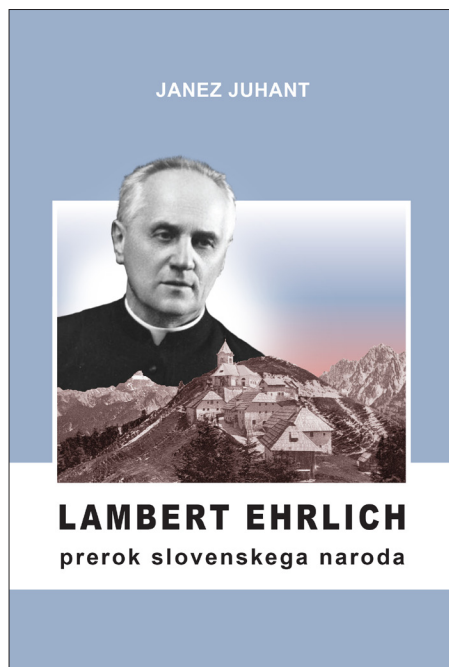




CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

JANEZ JUHANT: LAMBERT EHRLICH – PREROK SLOVENSKEGA NARODA



Podatki o knjigi

- Naslov: Lambert Ehrlich – prerok slovenskega naroda
- Avtor: dr. Janez Juhant
- Znanstvena recenzenta: dr. Anton Štrukelj, dr. Stane Granda
- Urednik: mag. Hanzi Filipič
- Zbirka: Znanstvena knjižnica 81 (TEOF UL)
- Format: 160 mm x 230 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 640
- S fotografijami
- Sozaložniki:
 - ISBN 978-3-7086-1220-1 (Mohorjeva družba Celovec)
 - ISBN 978-961-278-576-5 (Celjska Mohorjeva družba)
 - ISBN 979-12-80793-02-7 (Goriška Mohorjeva družba)
- ISBN 978-961-95546-1-6 (Društvo Združeni ob Lipi sprave)
- ISBN 978-961-7167-03-0 (Teološka fakulteta)
- Cena: 42 €
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Lambert Ehrlich – ena najbolj prepričljivih strateških državnih osebnosti med Slovenci

Knjiga je celovit prikaz osebnosti Lamberta Ehrlicha (1878–1942) ter njegovega vsestransko bogatega delovanja v Cerkvi in družbi na Koroškem in v Sloveniji. Deloval je kot duhovnik, profesor, veroslovec, misijonar, socialni in narodno-politični delavec. Odlikujejo ga izjemna sposobnost, treznost, preudarnost in človeška bližina pri presoji problemov ter zmožnost vključevanja različnih ljudi pri iskanju najprimernejših rešitev za narod in Cerkev.

Katoliški duhovnik in profesor Lambert Ehrlich (rojen 18. 9. 1878 v Žabnicah v Kanalski dolini [Italija], umorjen 26. 5. 1942 v Ljubljani) po svojem pomenu, vlogi in dejavnosti prekaša večino slovenskih rojakov, čeprav je njegov lik, žal, še danes skoraj neznan. Govorimo o eni najbolj prepričljivih strateških državnih osebnosti med Slovenci.

Po osnovni šoli v Žabnicah je obiskoval gimnazijo v Celovcu in tam maturiral, zaključil študij teologije z doktoratom v Innsbrucku in se izpopolnjeval še v Rimu, Parizu in Oxfordu. Leta 1902 je postal duhovnik krške škofije na avstrijskem Koroškem, deloval kot kaplan in tajnik škofa Kahna in od leta 1910 predaval filozofijo in osnovno teologijo v tamkajšnjem semenišču. Kot duša katoliškega duhovnega gibanja je usmerjal večino dušnopastirskih, kulturnih in socialno-političnih pobud med Slovenci in celo nemško govorečimi Avstrijci na Koroškem.

Bil je član Milesove komisije za razmejitev Koroške, na pariški mirovni konferenci pa je bil izvedenec za Koroško in je deloval kot usmerjevalec jugoslovanske delegacije v prizadevanjih za uveljavljanje pravic Slovencev in Hrvatov. 1. maja 1922 je postal redni profesor za primerjalno veroslovje na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani in bil trikrat njen dekan. Po strokovnih ocenah specialistov je bil vrhunski znanstvenik, predavatelj, strokovnjak za verstva, etnologijo, misiologijo. 23. 3. 1931 ga je škof Rožman uradno imenoval za študentskega duhovnika. Zavzeto, nesebično in predvsem premišljeno je spodbujal študente (tedaj akademsko mladino) k dejavnemu krščanskemu družbenemu življenju.

Moč sta mu dajali živa vera, preverjena v molitvi in dosledni askezi, in globoka ljubezen do vsakega človeka. Klical je k redu, družbeni pravičnosti in spoštovanju dostojanstva vsakega človeka. Svoje odločno nasprotovanje italijanskemu

in komunističnemu zatiranju v svoji *Spomenici Italijanom* je plačal z življenjem, ko so ga s študentom Viktorjem Rojcem pred njegovim Cirilovim domom po ukazu Edvarda Kardelja in Borisa Kidriča ustrelili atentatorji, organizirani kot tajna varnostno-obveščevalna služba komunistov (VOS).



O avtorju

Janez Juhant, roj. 1947, je v Innsbrucku študiral filozofijo in teologijo ter dosegel magisterija iz filozofije in teologije ter doktorat iz filozofije. V duhovnika je bil posvečen leta 1974. Deloval je kot kaplan, od leta 1978 je bil predavatelj, od 1994 pa redni profesor na Teološki fakulteti, leta 1992 spet vključeni v Univerzo v Ljubljani. V zahtevnem vključevalnem obdobju (1994–1999) je bil njen dekan, vodja več projektov in raziskovalnih programov, predaval je doma in v tujini.

Njegova osebna bibliografija obsega preko tisoč enot, od tega 15 knjig. Je hišni duhovnik sester karmeličank v Sori. Leta 2004 je prejel nagrado Leopold Kunschak-Preis avstrijskega združenja za družbeno misel za etični prispevek k demokratizaciji srednje Evrope in leta 2008 Zoisovo priznanje RS za prispevek k antropologiji in etiki. Od 2012 je redni član Evropske Akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu.

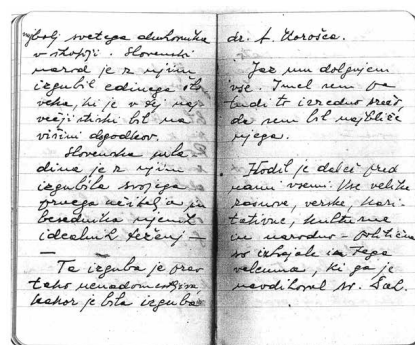
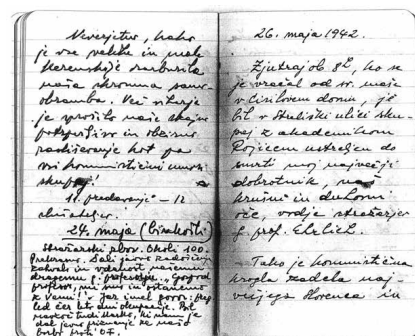
Odlomki iz knjige

18). Vse metode OF so ukrojene po komunistični meri: umori in teror itd. »Likvidirati je izraz, ki ga je iz španske državljanske vojne prinesel inž. Baebler« (str. 18). Kaznujejo se »denuncianstvo, izdajalstvo, petokolonaštvo, izkoriščanje, sodelovanje z okupatorjem ali karkoli, vsak je kriv vsaj dveh treh zločinov v govoricah in v tisku, krivi pa molče, zato jim je lahko brati sodbo« (str. 18).

Partija je spretno izbrala skupine v OF, da same vodijo propagando med svojimi ljudmi: kulturni delavci med svojimi, duhovniki med svojimi, sokoli med svojimi (str. 19). Poseben boj se bje za visokošolce in dijake, vpis v univerzitetno študentsko organizacijo je »označen kot narodna izdaja« (str. 21), zato je bil umorjen Župec, ki je univerzi omogočil sodelovanje s študenti, česar partija ni dovolila. Ehrlich »je prav v brezbožnem komunizmu videl pogubo za Cerkev in svoj narod, zato se je dolga leta boril proti njemu, zato je na Frančkovem grobu izrekel odločne besede: Hočemo znova prisegati zvestobo Cerkvi, papežu, škofu in slovenskemu narodu, iz katerega smo izšli, da se bomo borili neumorno in neuklonljivo proti največjemu zločinu naše dobe: proti brezbožnemu komunizmu.«¹³³²

Iz poročil OF je razvidno, da mora biti partizan komunist: »treba bo pri nabiranju partizanov paziti na njihovo politično zanesljivost« (str. 24). Jasno je tudi začrtana pot v komunizem, ki se mora z vsemi sredstvi uresničevati, zato je treba »čistiti teren«: častnike jugoslovanske vojske so predali Italijanom, ovaduhi počno enako z vsemi, ki se nočejo podrediti volji partije. Terenski odbori z različnimi metodami in terorjem skrbje za »čiščenje« neodvisnih ljudi. Učinkovito strateško se partija povezuje z Dunajem in Italijani za veliko srednjeevropsko sovjetsko republiko. Oznanja se razlastninjenje tujcev in Slovencev, »pomočnikov« okupatorjev (str. 32). Komunisti ustrahujejo narod, da bi si ga podredili. Izjava prikazuje žalosten propad Dražgoš (str. 38). Kljub temu govorijo komunisti o »junaških

¹³³² AS/Z, Filip Zakej.



Ciril Žebot: Dnevnik – binkoštno srečanje in Ehrlichov umor